

DE NOORD-BRABANDER.

Stads- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTENPRIJS: Van de Stad 12, Franco per post 14. (Verschijnende driemaal ter week: Woensdag, Donderdag en Zaterdag)

KERKELIJKE STAAT

Z.H. heeft den heer Eugenius Bosé, een jeugdige Franselman van veel talenten en groote gidsvrucht, die reeds vorigen jaar voor de verspreiding van het heilig geloof in Perzie, heeft aan den dag gelegd, benoemd tot ridder van de guldenspoor, ook de orde van den Heiligen Sylvester geënaamd.

ZWITSERLAND

De kloosters van Thurgau hebben verscheidene maatregelen genomen, die de bevolking der omstreken aangenaam zullen zijn. Die van Fischingen en Kreuzlingen bieden aan gymnasiën op te richten. Dat van Ittingen zal jaarlijks aanzienlijke bijdragen tot instandhouding van een der gymnasiën doen.

De vrouwen kloosters willen haarscholen voor jonge meisjes oprigten. Dat der vallei van de H. Catharina zal een opvoedingsgeesticht daar stellen voor arme weezen, die er gratis zullen worden opgenomen.

Er heeft zich te Genève eene nieuwe secte opgeworpen, welke oneindig meer rigorist is dan het methodismus. Het is eene soort van Sint-Simonismus. Zij houden hunne vergaderingen in eene der voorsteden, dewijl zij binnen de stad geen toekaal hebben kunnen bekomen.

ENGELAND

Eene indrookmakende vlogtigheid heeft deze dagen plaats gehad, om de Katholieke Kathedraal van Birmingham te bouwen. Aldaar reeds een Katholiek bisschop gezeld.

Men vernemen dat de heer William Leicester, bankier en lid van het parlement, te Rome tot het Katholiek geloof is overgegaan. In Engeland en Ierland hebben menigvuldige andere bekeeringen van aanzienlijke personen plaats.

De Heeren Sydenham en von Gerlach, die zich naar Engeland begeven hadden, om voor hun zelve de gevestigde kerk op te nemen, zijn overtuigd, dat het Duitsche Protestantismus zich met dezelve niet verenigen kan. Wat zal er nu van den Bisschop Alexander worden, wiens zetel te Jerusaleem gevestigd is, zonder het patronaatschap dier oude goddienstige gezindheden.

FRANKRIJK

Men leest in den Observateur des Pyrenées, dat in eene menagerie van de kerms te Maubourguet een leeuw uit zijne kooi ontsnapt en de markt opgelopen is. De eigenaar het dier willende opvangen, werd aangevallen, verloor eerst een stuk van het kaakbeen, daarna een gedeelte van den schouder, toen gelukkig het dier in eenen strik opgevangen, naar de kooi terug werd gesleept.

BELGIË

De Ontvlugting

van der Smissen. Sedert eenige dagen veinsde de generaal door het koliek aangetast te zijn, en onder dat voor-

veendek verbleef de Mevrouw van der Smissen, handgemeens, de ziele in de laatste zand, was de generaal met zijne vrouw en beide zonen in zijne Kamer, toen de cipier deze drie laatste, acht uren zag uitgaan, en zonder vermoeden blijft. Kort daarna volgde hij zijne consigne's, doch deed dit slechts ten halve; hij opende de deur van de kamer des gevangenen, en om zich te verzekeren, dat hij er in was, wenschte hij hem den avond. De generaal antwoordde niet, maar de bewaarder hoorde hoesten en dit was hem genoeg. hoewel het eigenlijk zijn pligt was geweest binnen te gaan, ten einde zich met eigene oogen te verzekeren, dat de generaal daar was.

Men kan zeer ligt begrijpen, dat het Mevrouw van der Smissen was, die gehooft had, en dat de generaal in de kleederen zijner vrouw reeds met zijne beide zonen vertrokken was.

Deze list, welke zoo goed gelukte bij het verlaten zijner kamer, slaagde hem niet minder, aan de buitendeur der gevangenis. De generaal had zich daar met zijne beide zonen vertoofd en de cipier had hem doorgelaten. En evenwel had de kommandant der gevangenis, uit voorzorg, alle dagen, tegen den nacht den portier eenen tweeden bewaarder toegevoegd.

De nacht ging voorbij en niemand mist iets van de vlugt van den generaal. Des morgens vertoofde Mevrouw van der Smissen zich bij den deurwachter om te vertrekken. Deze zijde haast het schijnt, dat zij den geheelen nacht alhier hebt doorgebracht? waarop zij antwoordde: »Ja, ik heb daartoe van den directeur verlof bekomen, omdat mijn man ziek is.» En de deurwachter liet haar vertrekken. Nadat zij vertrokken was hoorde men geene beweging meer in de kamer van den generaal. Toen men zoo onstreeks drie uren begon te bemerken, dat de generaal naar niets vroeg, trad men de kamer binnen en men ontdekte terstond wat er gebeurde was. De kommandant der gevangenis hiervan onderrigt zijnde, haastte zich om zich van de zaak te overtuigen en daarvan rapport te maken, bij den Procureur-Generaal van het hof van Appel. Aan de Policie werden terstond de noodige bevelen gegeven om onderzoek naar den gevangenen te doen; de huiszoekingen duurden tot in den avond en zelfs tot in den nacht voort, en vooral in die huizen waarin men kon vermoeden, dat de generaal zich verborgen hield, maar alle huiszoekingen waren vruchteloos.

Gisteren morgen is de zoon van den generaal, die in het eerst in het complot betrokken was geweest, in hechtenis genomen, en naar de Petits-Carmes overgebracht, als beschuldigd van de ontvlugting zijns vaders begunstigd te hebben.

Ook verzekert men, dat er bevelen gegeven zijn om den generaal van der Meere, die thans van zijne ziekte hersteld is, en nog in het huis zijner moeder onder bewaring van vier gendarmen is, nog heden naar de gevangenis de Petits-Carmes over te brengen.

De directeur en drie bewaarders der gevangenis zijn van hunnen post ontzet.

En geregtelyk onderzoek is onmiddellijk begonnen en wordt, met iver voortgezet. Naar verschillende plaatsen heeft men het signalement van den vlugteling afgezonden. (Independant.)

Men zegt dat een gepensioneerde officier, een vriend van van der Smissen die den goeden uitslag der ontvlugting verwachtte, met zijne paarden aan de poort van Brussel gereed stond, om de vlugt te begunstigen.

Men zegt, dat de zoon van den veroordeelde van der Smissen zich op den dag der ontvlugting van zijnen vader, bij eenen stalmeester dezer stad had begeven, waar hij twee paarden gehuurd had, die zouden gediend hebben, om de vlugt van den ex-generaal naar de grenzen te verhaasten.

Men voegt er bij, dat deze stalmeester gisteren bij den Procureur des Konings in het verhoor is geweest.

NEEDERLANDEN

s'HERTOGENBOSCH den 10 November.

Het is ons aangenaam te kunnen mededeelen, dat het Regatschap s' Hertogenbosch, kapitein van Meesteren den 27 Julij, N. behouden te Batavia is aangekomen. Zoo als bekend is, is hetzelfde den 10 April, 1842 van Holvoetslote in zee gezeld en heeft dus de reis in drie maanden en 8 dagen afgelegd. Dit berigt is al voorzeker met genoeg door de geïnteresseerden dier belangrijke onderneming, de eerste en eenigste in deze Provincie, vernomen worden.

BLADEL den 8 Nov. Gisteren namiddag ten 3 ure is de generaal van der Smissen, vergezeld van een Heer te paard, te Roosel aangekomen heeft aldaar bij den Burgemeester vertoofd tot den volgende morgen, als wanneer de generaal zich herwaarts heeft begeven en een bezoek bij onzen Burgemeester heeft afgelegd en daarna met een karretje zijnen weg naar Hinthoven nemende, om zich van daar naar Maastricht of Venlo te begeven; de heer welke de generaal vergezeld, heeft zich met een rijtuig naar Turnhout doen vervoeren; de paarden zijn langs eenen anderen weg terug gezonden.

s'GRAVENHAGE 8 Nov. Heden hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het onderzoek over de ontwerpen van wet, omtrentende het tweede boek van het weth. van strafregt, voortgezet. Morgen zullen zij de overwegingen ten dien aanzien vervolgen. Sommige afdeelingen zullen morgen een aanvang maken met het onderzoek over het ontwerp van wet, strekkende tot tijdelijke verlenging van het tarief van salarissen en justitie kosten in burgerlijke zaken. Wijzen zal de commissie, die belast is met het opstellen van een ontwerp van instructie voor den Gouverneur der Kamer, eene bijeenkomst houden.

Bosch 10 November.

BUITENGEWONE VERGADERING

prox. Staten van Noord-Brabant. Wij vernemen, dat in den avond van den 8 dezer, de Commissie over het tweeledig ontwerp van een te graven Kanaal of het aanleggen van eenen Steenweg tuschen de Stad Eindhoven en

Hellmond, bestaande uit de Heeren J. van der Beeken Pasteel, als Voorzitter, J. de Jongh van Beek en Donk, Jos. Smits, van Wijngeerden, de Brugg, Bots, en Buijzen zich aan het Gouvernementshuis vereenigd hebben om nog een aantal adressen van belanghebbenden te sturen ten voorzichte van de Koophandel van 's Bosch, tot voor het kanaal voor den Weg te onderzoeken welke hun rapport Woensdag morgen hebben opgemaakt, en dat ook dienzelfden avond, en in den morgen van den volgenden dag de Commissie over de aan te leggen Straatwegen, te zaam gesteld uit Johh. de Kuiper, als Voorzitter, Delhez Faes, Nutters, Gerlach de Quaij, van Heijst, Linsen, A. de Vries, en Bot, zich hebben onledig gehouden, om dat werk tot stand te brengen en te bespoedigen.

Na den afloop der commissien vereenigden zich gisteren namiddag ten 4 ure de Staten der Provincie, in het Brabandsch Koffijhuis, alwaar hun Ed. groot Aetbare ondervoorzitting van Jonk. H. Martinus van Geffen en de heeren Bijvoet, Boeracker en C. A. van Rijckevorsel als commissarissen, aan Zijne Excellentie den Heere Staatsraad Gouverneur van Noord-Brabant een zeer prchtig diner aanboden: waaraan gepaste vrolijkheid gulte vriendschap, en de klaarblijkelijkste eenstemmigheid voorzaten. Menigvuldige toosten werden ingesteld. Onder deze werden luide toegejuicht welke aan Z. M. den Koning, den hooggeachten Gouverneur, en het verdienstelijk gedeputeerd bestuur worden toegebragt. Het feestmaal liep dusdanig ten algemeenen genoegen ten einde dat het meerendeel der Staten zich aanstonds bereid verklaarde om jaarlijks dergelijk feest te vieren, ten einde daardoor de leden onderling en met den Heer Gouverneur tot heil der Provincie als tot een te zamen te smelten.

Ten 10 ure dezer morgen had de Tweede algemeene vergadering plaats, en werden de notulen der eerste zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Afwezig is de Heer J. A. Rijn van Bergen op Zoom.

Er wordt overgegaan tot het formeren van de Candidaten ter vervulling der vacante plaatsen in het Provinciaal Hof, waarvan de stemming van Niederer Candidaat afzonderlijk geschiedt. Men kwam tot den uitslag is, dat de Heer en Mr. Luyben van 's Bosch, Lid der Staten-Generaal, als de Candidaat wordt geproclameerd, als hebbende 25 stemmen op zich vereenigd, terwijl de Heer en Mr. Jaspers, Advocaat te Breda er slechts 8 had.

Als 2e Kandidaat wordt geproclameerd de Heer en Mr. Jaspers, van Breda, als hebbende 25 stemmen verkregen, terwijl de Heer en Mr. Verheijen Lid der Regtbank te 's Bosch 12 en de Heeren Mr. Loke van Breda 4 stemmen hadden.

Als 3e Kandidaat wordt geproclameerd de Heer en Mr. J. Verheijen, Lid der Arrondissements Regtbank te 's Bosch als hebbende 25 stemmen verkregen. De Heer H. A. van Thijne Hunne 4, de Heer C. A. Flooren van Breda 4, de Heer A. Heeren 3, de Heer P. van Bergen op Zoom 2, de Heer Loke van Breda 1, de Heer Kivits 1, en de Heer Frederiks 1.

Deze voordragt zal onmiddellijk aan Z. M. den Koning worden ingezonden, en daerom zal het Vervolgens worden de diacresie over het Staten en Kiesregt gepend en het antwoord gegeven aan Jonk. H. Martinus van Geffen, die een belangrijke redenering over het Staten en Kiesregt uitbrengt, en hoe geschiedt van de vroegere tijden op kaart.

De geoordeespreker stelt voor het getal ridders welke de staten zitting hebben, van 7 tot 14 te brengen, en de staten hetzelve getal te behouden, en de verhouding van het platte land van 14 tot 21 te vermeerderen. Daarna treedt de Heer G. van der Grinte op, die zijne beschouwing over het rapport van de Staten uitvoerige rede uitsprekt. De geachte spreker wil de verhouding van de staten vermeerderen, stelt voor het college van gedeputeerden staten van 7 leden op 5 en de jaarwedde van 2000 gis. te brengen. Hij oordeelt het noodzakelijk dat de Ridders leden

gencer vrij behoort te zijn, (in vereenigt zich overigens met het rapport. Vervolgens worden door den Heer H. de Wijs, eenige bedenkingen betrekkelijk den Adel- of Ridderschap in het midden gebragt ten betooge, dat er een termen bestand, om d' ridderschap door middel leden in de staten te doen voortbewoedigen. De Heer G. van Thijne spreekt daarover voor de vuist toe, verlaagt dat zonder tusschenkomst van kiezers, de keuzen dadelijk van de Stemregtigden uitgaan. Verder voeren nog over dit onderwerp het woord de Heeren J. Linsen en Jos. Smits, waarna de discussie gesloten worden, van gezien van der Leden daarop verder verlanst heeft het woord te voeren.

Na dat de Heer Gouverneur, na den afloop der beraadslavingen, nog een en ander omtrent het ontwerp in het midden heeft gebragt, wordt er tot de stem uing over de beantwoording der vraag, in het rapport overgegaan; waaraan den 24de vlog deze is:

Dat de vermeerdering van den landelijken stand volgens het voorstel van het rapport, met 30 tegen 11 stemmen wordt aangenomen.

Dat ook het Gedeputeerd Bestuur in het getal geen verandering zal ondergaan, met 38 tegen 3.

Dat de keuze voor de Leden van het Gedeputeerd Bestuur geheel vrij zal zijn, zonder daarbij de stand in aanmerking te nemen, met 27 tegen 14 stemmen.

Dat de verdeeling der Kiesdistricten zoo als die is voorgedragen wordt aangenomen, met 30 tegen 11 stemmen.

Dat het minimum van het belastingsbedrag, met eenige wijziging met algemeene stemmen wordt aangenomen, en dat het bedrag van de census of taxe, al mede met eenige wijzigingen is aangenomen geworden, ingevolge het rapport.

Voorts worden nog de rapporten uitgebragt omtrent de wegen en het tweeledig ontwerp van het Kanaal of den weg van Lindhoven naar Hellmond, over deze beide rapporten worden de discussies, die allerbelangrijkst, zullen zijn, aan de orde gesteld tegen morgen Vrijdag ten 10 ure.

IS

DE REVOLUTIE

DAN-NUNNEN

2de ARTIKEL.

Ingebonden.

Wij hebben in het voorgaande artikel de stelling van den Evangelische Kerkbode gezien, dat het schenden der grondwettige gelijkheid der staatsburgers aanstonds eene revolutie, eenen staat van ontbinding der maatschappij en regeringloosheid te weeg brengt. Wij hebben daarop aangevoerd, dat door den X Titel van het Wetboek van Strafrecht die grondwettige gelijkheid in Nederland wettelijk wordt geschorren. En na deze twee pro-missen hebben wij den Kerkbode gevraagd, of, bij mogelijke aanneming der voorgestelde wetsontwerpen, de revolutie in Nederland dan ook daar zij. Wij kunnen niet denken dat ons op deze vraag een ander dan een bevestigend antwoord zal worden gegeven; want toch hetgeen uit een beginsel volgt, dat men zelf heeft gesteld, kan niet geschorrend, kan niet afgewezen worden. Dit kan het zelfs, in het onderhavige geval, des te minder, daar wij niet eens 3 jaren, zoo als men zegt, maar 6 fortuit uit den Kerkbode redeneren. Immers, is het genoeg, zoo als in deszelfs verklaring gezegd wordt, dat er ten gunste eens derden eenige onderscheiding, eenige toegevoegdheid plaats vindt, eenig minder streng loestig wordt gehouden, om aanstonds eene revolutie te doen geboren worden, waartoe eene contrarevolutie eene recht wordt, wat zal het dan zijn, indien men zich onmiddellijk en regstreeks verongelijkt en verdrukt

gevoelt? Indien een kind, dat van zijn vader de gezworen belofte heeft, van met zijne broeders op gelijke billijke wijze behandeld te worden, aanstonds tegen denzelfden mag opstaan, en des nood hem, uit het voorvaderlijke huis drijven en verbannen, als het zijne broeders slechts enige ondergeschiktheid, eenige negevendheid, en niet, wat zij dat kind wel niet mogen bejaan, wanneer het van het noodige voedsel wordt beroofd, wanneer het onmetdoogend mishandeld wordt? Als de Kerkbode dus, in zijne veronderstelling, regt heeft, om eene contrarevolutie, eene ommekeer van bestuur te bewerken, hebben wij dan, in geval de bedreiging, ons gedaan, tot dadelijkheid overgaan mogt, dat regt niet dubbeld, niet driedubbeld? Er is toch hier met de spitsvindigste redenering niets tegen in te brengen! Ja, dan zijn wij Katholijken tot opstand, tot contrarevolutie meer dan bevoegd, meer dan driewerf geadm gerechtigd. Daarom hebben wij, met de Kerkbode, dat regt tot opstand ons aanstonds, bij het verbreken der grondwettige gelijkheid, ten deel wordt: oogenblikkelijk, zegt de Kerkbode, is de ontbindiglike maatschappij, is de regeringloosheid, de geene bedenking, geen overwijk, aggenevanten, en aanstonds en op het oogenblik hebt gij regt, volkomen regt, zijt gij gesloopen, van de revolutie door contrarevolutie te bestrijden, te versmoren.

Maar, vraagt men welligt, heeft de Kerkbode ook bedacht, tot waat de contrarevolutie gaan kan, en hoe ver zij zich mag uitstreken? Wel zeker en degelijk. Neen, niets is hem ontgaan, niets heeft hij achtergelaten, om de rechtsverhandeling van revolutie en contrarevolutie volkomen en uitgewerkt aan te bieden! En hoe ver dan mag die contrarevolutie voeren, of waarbij moet zij zich beperken? Misschien bij het herstellen der verbroken grondwettige gelijkheid, bij het weer terugbrengen op den vorigen voet van hetgeen uit zijn verband was gerukt? Volstrekt niet, neen! Zoo enge perken heeft de tegenwending niet! De oude constitutie, zegt de Evangelische Kerkbode, de oude constitutie, zonden de Heerzonden weer kunnen doen herleven; de oude plakaatboeken, de bloedplakaten zouden zij des noodt weert in werking kunnen brengen. Zij zonden ja, de feil door de Regering bedreven, de onderscheiding door Haar aan sommige staatsburgers verleend, deze laatste door algeheele, door voortdurende onderdrukking kunnen doen boeten. En, om hun, omdat zij eenige toegewijdsheid van hooft, hand hebben genoden, allen kunnen en mogen ontbemen. Welke aan

En men denke niet, dat deze uitdrukkingen den Kerkbode los en onberaden uit de pen zijn gevloeid, want men behoort te bedenken, dat de schoone wijze slechts een recht heeft willen uitspreken, zonder, tevens op de daad en derzever uitvoering te denken. Neem, omhels weder te gegaan en heeft praktisch geoordeeld. Men heeft zelfs reeds voorzien, wat tegenstand men van de andere, de niet hervormde Protestanten, zou te wachten hebben, men heeft gecalculeerd en voorzigtig berekend, hoe velen van dezen, zoo niet vallen, in de getederen der opstandelingen zouden overgaan, om zich tegen den gemeenschappelijken vijand te verzetten; men heeft eindeljk het oog op de geschiedenis van Engeland gevestigd, en met den vinger op de blaadjes van de ontrooning van Jacobus II. staat aangeteekend, heeft men getrouwelijk uitgeroepen: het zal wel gaan!

Ziedaar Katholijken, ziedaar Nederlanders, wie gij zijt, wat de Redactie van den Evangelische Kerkbode, in haar blad heeft verklaard; ziedaar de voorwaarden, de wijze van uitroeping en de uitgebreidheid van het regt van opstand, dat zij heeft verkondigd. Wanneer de grondwettige gelijkheid, hoe dan ook, wordt gekwetst, hebt gij regt, zijt gij geroepen zelfs, om te contrarevolutioneren; dit moogt gij doen oogenblikkelijk, zonder bedenking; en het staat u vrij, om des verkiezende een regeringstelsel in te voeren, dat alle misdadigen, allen anders gezinden ontcent, en hun niets dan eene wilkeurige tolerantie overlaat.

